

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΡΙΔΑΣ

Εγκυριμένον υπό του Ύπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ἅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 1000. Ἐτά-
ννη δραχ. 550. Τριμηνίᾳ δραχ. 300. Τὸ φύλλον δραχ. 50.
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΕΜΒΛΕΜΑΤΑ (ταχυδρομικαὶ
ἐπιταγαί, τὸν κτλ.) ἐν γένει: ἀπὸ τὸ περι-
θριόν ἢ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ, ὁδὸς Ἐσ-
πιάδου, 42 — Ἀθήναι.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ (1879-1941)
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΘΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἔλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέηστος μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐσπιάδου ἑπιθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β' — Τόμος 49ος

Ἀθήναι, 17, 24 καὶ 31 Ὀκτωβρίου 1942

Ἔτος 64ον. — Ἀριθ. 46-48

Ο ΟΡΦΑΝΟΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΟΡΛΕΑΝΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προσηγομένον)

Ἡ κυρία Ἐνσφορτ τὰ πῆρε, ἐκά-
θησε κοντὰ στὴ λαϊδὴ καὶ τὰ διά-
βασε ἅλα. Ἐπειτα, συγκινημένη —
πάντα ἔμως λιγώτερα ἀπὸ τὴν πε-
θερά της, αὐτὴ δὲν ἦταν
γιαγιά—εἶπε:

— Μὰ βέβαια, εἶναι ὁ
γιός τοῦ λοχαγοῦ, τοῦ
ἀντραδέλφου μου. Ὁ
Ἐδουάρδος εἶχε παρα-
τηρήσει τὴν ὁμοιότητά
του μὲν τὸν πεθαμένο ἀ-
δελφὸ του, μὰ καὶ μὲ τὸ
δικό μας πεθαμένο παιδί
ποῦ τοῦ ἔμοιαζε, κι' αὐ-
τὸ μᾶς ἔκαμε νὰ τὸν ἀ-
γαπήσουμε κι' οἱ δύο.
Ἔσοις τὸν πῆρατε ἐφαρ-
χῆς ἀπὸ κακὸ, κι' ἀπο-
ροῦσα μάλιστα πῶς δὲν
ἐδλέπατε τὴ μεγάλη, τὴ
χτυπητὴ ὁμοιότητά.

— Σοῦ εἶπα, κάποτε
τὴν εἶδα. Ἀλλὰ εἶμαι
ἀκόμα πιὸ ἀσυγχώρητη,
γιατὶ κι' ὕστερα ἀπ' αὐ-
τὸ δὲν ἔπαφα νὰ τοῦ φέρ-
νουμε ἀσχημα. Καὶ τώ-
ρα ποῦ μᾶς ἔφυγε καὶ
δὲν ἔβρουμε ποῦ βρισκε-
ται; Τί δυστυχία!

— Πρέπει νὰ γράψω
τοῦ Ἐδουάρδου νὰ γυ-
ρίσῃ τὸ γρηγορώτερο.

— Ναι, ναι; νὰ τοῦ
γράψῃς ἀμέσως. Φώναξε,
σὲ παρακαλῶ, κι' ἔκει-

νον τὸν ἀστυνομικὸ. Πρέπει χωρὶς
ἄλλο νὰ μοῦ βρῇ τὸν ἔγγονό μου.
Νὰ τοῦ ὑποσχεθῆς πολλά χρήματα,
δοῦσα σοῦ ζητήσῃ. Στιγμὴ δὲν θὰ ἡ-
συχάζω ἂν δὲν τὸν ξαναβρῶ, γιατί-
ἐγὼ εἶμαι ἡ μόνη αἰτία ποῦ ἔφυγε.

Ἐμπρός, Ἀχώρα, ἔς μὴ χάνουμε
καιρὸ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Συμβάντα καὶ παθήματα ἐπὶ ταξίδι.

Οἱ φυγάδες δὲν ἔμειναν πολὺ στῆν

Ὁ Φίλιππος, μὲ διακουσμένα μάτια, κοίταζε τὸ ὄψιμο
ἐκεῖνο σωματάκι... (Σελ. 330, στ. γ')

Βάσιγκτων. Ἐπειδὴ τὰ λιγα χρή-
ματά τους εἶχαν ἐξαντληθῆ, ὁ Λί-
λυβελ ἐπρότεινε νὰ δείχνουν στὸν
κόσμο τὰσπρα ποντικάρια καὶ νὰ
μαζεύουν. Ἀλλὰ ὁ Φίλιππος δὲν θέ-
λησε νὰ τὰ κάμῃ «θέατρο». Ἐπειτα

τὸ κλουβὶ εἶχε πάθει κάποια βλάβη,
καὶ φοβούμενος καμμιά ἀνεπανόρ-
θωτὴ συμφορὰ, τὸ κρατοῦσε σχεδὸν
πάντα τυλιγμένο μὲ τὸ κοκκινολί-
τρινο μεταξωτό.

Κι' ἐξακολούθησαν τὸ ταξίδι τους,
ἀπένταροι, ἀλλὰ εὐθυμοί. Περπατοῦ-
σαν ὅλη τὴν ἡμέρα, κατὰ προτίμη-
σιν στοὺς ἡσυχούς δρόμους τῶν χω-
ριῶν. Πότε ἔβρισκαν ἀ-
συλο γιὰ τὴ νύχτα, πό-
τε δὲν ἔβρισκαν καὶ κοι-
μόνταν ὅπως-ὅπως στὸ
ὕπαιθρο. Ἀλλὰ πρέπει
νὰ ποῦμε πῶς αὐτὸ σπά-
νια τοὺς συνέβαινε. Συ-
νήθως οἱ καλὲς χωριά-
τισσες λυπούνταν τὰ ἔ-
ρημα ἐκεῖνα παιδιά, καὶ
τὰ φιλοξενοῦσαν στὰ σπί-
τια τους γιὰ μιὰ νύχτα,
καὶ τοὺς ἔδιναν φαί ἔρ-
κετό γιὰ νάχουν καὶ τὴν
ἄλλη μέρα.

Ὅσο προχωροῦσαν
πρὸς τὰ μεσημβρινά, τό-
σο γλυκάνει ὁ καιρὸς
καὶ δὲν υπέφεραν πολὺ
ἀπὸ κρύο. Ἰστέρο' ἀπὸ
λίγες ἡμέρες, τὰ παπού-
τσια καράτησαν τὰ πό-
δια τοῦ Ἀλιυβελ. Πεν-
τάρια δὲν ἔδωσε γι' αὐτὸ
τὸ ἀραπάκι, ποῦ ἦταν
συνηθισμένο νὰ γυρίζῃ
ἐυπόλητο καὶ τὰ παπού-
τσια τὰ θεωροῦσε πολυ-
τέλεια περιττή. Ὁ Φί-
λιππος ἔμως, δταν ἔλυ-
ωσαν τὰ δικά του, λυ-
πήθηκε πολὺ. Αὐτὸς δὲν
ἦταν συνηθισμένος στὴν

ἐυπολιά, τὰ χαλίκια τοῦ δρόμου
πλήγωναν, αἰμάτωναν τὰ τρυφερά
του πόδια, καὶ πολλὲς φορὲς καθέ-
ταν χάρω, ἀνίκανος νὰ προχωρήσῃ
βῆμα. Ὁ Ἀλιυβελ προσπαθοῦσε νὰ
τὸν ἐνθαρρύνῃ, καὶ πότε μὲ τοῦτο,

πότε μ' έκεινο, κατόρθωνε να τόν κάμη να σηκωθεί. Αλλά μόλις έκανε λίγα βήματα, ο Φίλιππος ξανάπεφτε χλωμός και σχεδόν λιπόθυμος. Τότε ο Αίλυβελ, με δύναμη που δεν θα περίμενε κανένας από το μικρό κι αδύνατο άραπάκι, τόν σήκωσε στη ράχη του και τόν πήγαινε, ώστόσο έν βασιτόσε πιά κι έπερτε κι' αυτός άποκαμωμένος.

Η αλήθεια είναι πως ο Φίλιππος δεν ήταν και τόσο βαρύς. Από την ήμερα που άρχισαν το ταξίδι, είχε λιγνέψει τόσο που, καθώς έλεγε ο ίδιος γελώντας, δεν του έμεινε πιά τίποτ' άπάνω του παρά μόνο τα ρούχα. Αλλά κι' αυτά άρχισαν να φθείρονται. Άλλου σχισμένα, άλλου λυωμένα, και παντού λερωμένα, έλεινά. Τώρα νάβλεπε ή λαίδη Έναςορτ τόν έγγονό της και νάλεγε!

Ώστόσο, τα παιδιά του πάτερ Έωςήφ καλοπενούσαν. Έτρωγαν, χόρταιναν, από κρύο δεν υπέφεραν καθόλου, και τούς άρεσε βέβαια καλύτερα να λικνίζονται στα χέρια του Φίλιππου και να βλέπουν κάπου-κάπου κι' ουρανό — όταν τούς έσοκένεπε το κλουβί τους — παρά να είναι διαρκώς φυλακισμένα σε καμιά σκοτεινή κάμαρα. Γι' αυτό το ποντικάκι ήταν εθιμώτατα κι' έκαναν τα γυμνάσια και τα παιχνίδια τους με την ίδια πάντα άρεξη και δεξιοτήτα.

Συχνά μάλιστα ο μικρός τους κύριος κι' ο φίλος του μ' αυτά κέρδιζαν το ψωμί τους. Γιατί ή ανάγκη έκαμε το Φίλιππο να παραδεχθή το παλιό έκείνο σχέδιο του Αίλυβελ και να δείχνη τα σπάνια προτερήματα των «παιδιών» στους χωριάτες. Μετά την παράσταση ο Αίλυβελ τριγύριζε τα λειψάνα του καπέλλου του κι' οι θεατές του έρριχναν λίγα νομίσματα, που εξασφάλιζαν την τροφή και τη στέγη των φτωχών ταξιδιωτών. Γιατί δεν έβρισκαν πάντα πονετικές χωριάτισσες να τούς φιλοξενούν, και το χειρότερο ήταν, που δεν έβρισκαν πάντα ούτε φιλοθεάμονες χωριάτες. Μ' όλ' αυτά, εξακολουθούσαν το ταξίδι τους με θάρρος, γελώντας το πρωί, κλαίγοντας το βράδυ, τρώγοντας σήμερα, νηστεύοντας αύριο, και κοιμώμενοι πότε κάτω από τόν έναστρο ουρανό, πότε κάτω από φιλόξενη στέγη.

Μια νύχτα του Άπριλη, που έτυχε να κάνη πολύ κρύο, καθώς περνούσαν από ένα βουνό, βρέθηκαν σ' άμηχανία μη ξέροντας ποιά δρόμο να ακολουθήσουν, κι' ύστερ' από

πολύωρη πεζοπορία, εκάθησαν κατακουρασμένοι στην άκρη ενός μονοπατιού. Κρύωναν και πεινούσαν. Άφου ξεκουράστηκαν λίγο, σηκώθηκαν, μάζεψαν ξερά φύλλα, τα τοποθέτησαν στον κορμό ενός πελώριου δέντρου που είχε μεγάλη κουφάλα, κι' έτσι έκαναν ένα είδος φωλιάς όπου μπήκαν κι' οι δύο, χωρίς να ξεχάσουν, έννοείται, και το πολύτιμο κλουβί.

Μόλις άρχισαν να ζεσταίνονται, όταν άκουσαν βήματα μέσα στους θάμνους που τούς τριγύριζαν—κάτι βήματα βαριά, ήρεμα, και συγχρόνως μιά άναπνοή δυνατή και κανονική. Ο Αίλυβελ έτρώμαξε.

— Κάποιος ζώο περνά από κοντά μας! είπε. Θα είναι άρκοΰδα! Μάννα μου! άρκοΰδα! θα μάς φάη! Και μιά και δύο, βγήκε από την κουφάλα και, μ' εύκινισία πιθήκου, σκαρφάλωσε στο δέντρο. Μά κι' από κει εξακολουθούσε να φωνάζη:

— Κύριε Φίλιππε! ανεβήτε και σεις! θα σάς φάη ή άρκοΰδα!

— Άνόητε, του άποκρίθηκε ο Φίλιππος, υπάρχουν έδω άρκοΰδες... Κάτι άλλο ζώο θα είναι... Έπειτα, μπορώ να σκαρφαλώσω με το κλουβί; Προτιμώ να με φάη ή άρκοΰδα, παρά νάψήσω στην τύχη τους τα παιδιά.

Ώστόσο άναψε ένα σπύρτο, και στο φως του μπήρεσε να ιδή πως το «θηριό» που περνούσε από κοντά τους, δεν ήταν παρά μιά ήμερη, ειρημική αγελάδα.

— Έλα, είπε του Αίλυβελ, κατέβα. Άγελάδα είναι φοβιταίτη!

— Άλήθεια το λέτε;

— Τί, θά σε γελάσω; Άν ήταν άρκοΰδα, δεν θα σάφινα κει πάνω, να γλυτώσης τουλάχιστο εσύ!

Ο Αίλυβελ έπεισθηκε και κατέβηκε.

— Κύριε Φίλιππε, είπε, ανάψτε ακόμα ένα σπύρτο, να την ιδω κι' εγώ, κι' αν είναι πραγματικώς ήμερη αγελάδα, να την άρμέσω, να πιούμε γάλα. Ξέρω νάρμέγω ήμερες αγελάδες.

Δυστυχώς, το σπύρτο που είχε ανάψει ο Φίλιππος, ήταν το τελευταίο του, κι' έπρεπε να περιμένουν ως να ξεημερώση για νάρμέξουν την αγελάδα. Δέν την έβλεπαν, μ' ούτε και την άκουγαν. Κάπου εκεί θα είχε σταθεί. Έτσι τα δύο παιδιά χόθησαν πάλι στην κουφάλα και πλάγιασαν για να κοιμηθούν. Αλλά ο Αίλυβελ άρχισε να μουρμουρίζη:

— Κρυώνω... επάγωσα... θα πεθάνω...

— Πάρε το επανωφόρι-μου, σκε-

πάζου, του είπε άμέσως ο Φίλιππος. — Όχι, σάς ευχαριστώ, άποκρίθηκε ο Αίλυβελ. Είσαστε άρρωστος, δεν θέλω να σας πάρω τα ρούχα σας...

Και παύοντας τη γρίνια, χόθηκε όσο μπορούσε στα ξερά φύλλα και σε λίγο άποκοιμήθηκε. Ο Φίλιππος έβγαλε τότε το επανωφόρι του, το έρριξε πάνω στο Αίλυβελ και, πλάγιαζοντας κοντά του, άποκοιμήθηκε κι' αυτός.

Όταν ξύπνησε την αυγή, ήταν άρρωστος. Είχε ζάλη, του πονούσαν χέρια και πόδια, και μιά στιγμής ένόμισε πως θα του ήταν αδύνατο να σηκωθεί. Με προσπάθεια όμως, με κόπο, το κατόρθωσε.

Η αγελάδα έβασκε εκεί κοντά, κι' ο Αίλυβελ, που είχε σηκωθεί, έπιασε και την άρμέξε χωρίς καμιά δυσκολία. Το ζεστό και παχύ έκείνο γάλα άναζωογόνησε τα δύο παιδιά. Ο Αίλυβελ μάλιστα, που δεν ήταν καθόλου κουτός όταν έπρόκειτο για την κοιλιά, έλαβε την πρόνοια να γεμίση και το μεταλλίνο δοχείο που κουβαλούσε μαζί του, για νάχουν γάλα και στο ταξίδι.

Ο Φίλιππος, πριν ξαναρχίσουν την οδοπορία, θέλησε να περιποιηθή και τάγαπημένα του ποντικάκια. Φαντασθήτε όμως την έκπληξη και τη λύπη του, όταν έσοκαπάζοντας το κλουβί, είδε τη Χιονία έαπλωμένη ανάσκελα, άκίνητη, άναίσθητη, με τα ματάκια της κλειστά! Φαίνεται πως το άσπρο ποντικάκι, λεπτοφύεστερρο από τάλλα, δεν μπόρεσε να ύποφέρη το νυχτερινό κρύο και πέθανε από ψύξη. Τι κακό! Ο Φίλιππος δεν ήθελε ακόμα να πιστέψη πως ή δύστυχη Χιονία ήταν νεκρή. Την πήρε στα χέρια του, τη χουχούλισε και την έβαλε στην τσέπη του, με την έλπίδα πως μπορούσε να ζεσταθή, να συνέλθη, νάναζήση. Αλλά του κακού! ή Χιονία δεν θάναζούσε ποτέ! Κι' άφου για πολλή ώρα, με δακρυμένα μάτια, ο Φίλιππος κοίταζε το άψυχο έκείνο σωματάκι, το πήρε άπόφαση και το έθαψε στη ρίζα του μεγάλου δέντρου. Έπειτα έντυσε το κλουβί από μέσα μ' ένα κομμάτι ύφασμα που το έκοψε άπ' το επανωφόρι του, για να μ'ήν πάθαινε τα ίδια και κανέν' άλλο αδύνατο ποντικάκι, και τα δύο παιδιά εξακίνησαν καταλυπημένα...

ΛΑ:

Όπου άνθίζουν οι έλιές.

Κι' ήρθε ή εποχή που τα λουλουδάκια άπ' τις άργυρόφυλλες έλιές, μαζί με τα λευκά αστράκια της για-

σεμιάς, έγέμιζαν την άτμόσφαιρα με τις γλυκειές τους μυρωδιές. Δυό ήμερες τώρα, οι μικροί φυγάδες οδοιπορούσαν χωρίς διακοπή. Άπό μέρα σε μέρα το ταξίδι γινόταν δυσκολότερο, και προπάντων για το Φίλιππο, που οι δυνάμεις του λιγόστευαν όλοένα.

Είχε γίνει τόσο ισχνός και τόσο χλωμός, που αν τόν έβλεπες, θάλεγε πως οι ήμερες του ήταν μετρημένες. Δέν μπορούσε πιά να περπατή χωρίς να στέκεται κάθε λίγο για να ξεκουράζεται. Κι' όμως ήταν πάντα κουρασμένος, κι' αισθανόταν διαρκώς άκατανίκητη έπιθυμία για ύπνο. Άν δεν τόν λυπούσαν στο δρόμο μερικοί καλοί χωριάτες και δεν τόν έπαιρναν για λίγο στάμαξια τους, θάπεφτε χωρίς άλλο κάτω για να μη σηκωθεί πιά, και το ισχνό του σώμα θα έβρισκε κάπου εκεί τέφο, που θάμεινε άγνωστος για πάντα σ' έκείνους που τόν άναζήτούσαν.

Το θάρρος του ώστόσο δεν το έχανε. Τη σωματική του άδυναμία αναπλήρωνε ή ψυχική δύναμη, κι' ήταν ακόμα παιδρός κι' αισιόδοξος. Πολλές φορές, ένω καιγόταν από πურετό, έφώναζε: «Δέν είμαι άρρωστος, είμαι μόνο κουρασμένος. Δέν είναι τίποτα, θα μου περάση, εμπρός!» Κι' εξακολουθούσε το δρόμο του, ως που έπερτε και καθόταν σε κανένα φράχτη, άνικανός να προχωρήση βήμα. Τότε ο Αίλυβελ, αν ήταν ανάγκη να βιασθούν για να φθάσουν, πριν νυχτώση, σε κανένα σπύρι ή αγρόσπιτο, τόν σήκωνε στα χέρια.

Έτσι προχωρούσαν άργά, με κόπο, μα προχωρούσαν. Ένα βράδυ, από ένα λόφο όπου είχαν φθάσει, είδαν μιά ώραία λίμνη, που φαίνόταν σαν πρόσοκμα άνωπέρελητο άνάμεσα σ' αυτούς και την ποθητή χώρα όπου μετέβαιναν. Ήταν Μάης, τολόγεμο φεγγάρι, έχουε τάσημένο του φως, ο πευκόνας πάνω στο λόφο εωδίαζε, και το χρώμα ήταν στρωμένο με παχύ σερμάμα από φύλλα. Σ' αυτά έαπλώθηκε ο Φίλιππος μ' ευχαρίστηση δεν ειλ' αίστανθει ποτέ σ' αυτό το ταξίδι. Τού φάγηκε πως έφτασαν πιά στο τέρμα. Η λίμνη που έβλεπε, θάταν χωρίς άλλο «ή δική του», έκείνη που στίς όχθες της βρισκεται ή Νέα Όρλεάνη. Τό φεγγαρόφατο του τήν έφερνε πολύ κοντά, κι' ο ψίθυρος των πεύκων του φαίνόταν πως ήταν ο φλοίσθος των κυμάτων της. Λίγο ακόμα και θάφταναν.

Κι' όμως ή λίμνη έκείνη ήταν μακριά, κι' έπρεπε να περπατήσουν

ακόμα πολύ για να φθάσουν την όχθη της, κι' από κει να περάσουν άντίκρου, με κανένα πλοίο, μεγάλο ή μικρό...

Κι' άξαφνα, του Φίλιππου του ήρθε πურετός μεγάλος. Έκαίγε όλος και παραμιλούσε. Άδύνατο να κοιμηθή. Ο Αίλυβελ καθόταν κοντά του, τόν έβλεπε κι' έκλαιγε.

— Αίλυβελ, γιατί κλαίς; Ίδες τί ώραίο που είναι το φεγγάρι. Μοσ φαίνεται πως κάνω φτερά και θα πετάξω ως εκεί πάνω!

— Τί λέτε, κύριε Φίλιππε; Εγώ κλαίω γιατί άρρωστήσατε μέσ' την

να βρήτε την Κελίνα, χωρίς να περάσετε τη λίμνη;

Έπιτέλους ο Αίλυβελ κατάλαβε. «Έχει πურετό, είπε μέσα του, παραμιλεί, είδεμή πως θάλεγε τέτοιες άνοησίες;... Ά, είναι πολύ άρρωστος! Και τώρα τί θα γίνουμε; πως θα περάσουμε τη λίμνη;»

Άξαφνα σήκωσε το κεφάλι του και στάθηκε νάκούση. Έπειτα εξαπλώθηκε και κόλλησε ταύτι του χάμου, για νάκούση καλύτερα.

«Τραίνο περνά χωρίς άλλο, είπε σχεδόν δυνατά. Άχ, αν ήμασταν κοντά στη γραμμή, θα μάς έπαιρνε.

«Ο Αίλυβελ σήκωσε τόν Φίλιππο στα χέρια του κι' άρχισε να τρέχη...» (Σελ. 332, στ. α')

ώρα. Πως θα μπορούμε να περάσουμε τη λίμνη και να βρεθούμε στο άλλο της μέρος, όπου είναι ή Νέα Όρλεάνη;

— Δέν πειράζει. Μπορούμε να μείνουμε έδω!

— Πρέπει να περάσουμε τη λίμνη. Το παραλήρημα του Φίλιππου εξακολουθούσε, ένθ ο Αίλυβελ δεν έπαυε να του άπαντζ και να κλαίη:

— Μοσ φαίνεται τώρα πως βρισκομαι στον κήπο της θεάς Άντωνίας...

— Πρέπει πρώτα να περάσουμε τη λίμνη για να βρούμε τόν κήπο της θεάς Άντωνίας...

— Άνθισαν οι έλιές κι' οι γιασεμιές. Τι ώραία που μυρίζουν.

— Όχι, κύριε Φίλιππε. Έδω δεν είναι ούτε έλιές ούτε γιασεμιές. Μόνο πεύκα. Αυτά μυρίζουν έτσι...

— Δέα!... Έλα, Δέα, πάμε να βρούμε την Κελίνα μας!

— Τί λέτε τώρα; Πως θα πάτε

«Ω, ναι, δεν θα μπορούσαν νάψήσουν έτσι ένα παιδί άρρωστο, που κοντεύει να πεθάνη...» Κι' άρχισε να φωνάζη σαν τρελλός: «Κύριε Φίλιππε! κύριε Φίλιππε!... Κάμετε κουράγιο, σηκώθητε!... Θα μάς πάρη το τραίνο και θα φθάσουμε γρήγορα!... Έλάτε! πάμε!»

Ο Φίλιππος δεν άκουγε. Είχε βυθισθεί σ' άναίσθησία. Ο Αίλυβελ του σήκωσε το κεφάλι, άλλ' άμα το άφησε, ξανάπεσε πάνω στα φύλλα κι' έμεινε άκίνητο.

«Άχ, Θε μου, δεν μάκούει! έκαμε ο Αίλυβελ άπελπισμένος. Τί να κάμω; Το τραίνο θα περάση χωρίς να μάς ιδή. Πρέπει να πάμε κοντά στις γραμμές...»

Πραγματικώς, από μακριά άκούγόνταν ένας αδύνατος ρυθμικός κρότος, σαν έκείνον που κάνει μιά κινούμενη άμαξοστοίχια. Κι' ο Αίλυβελ, άνάμεσα από τούς κορμούς των πεύκων, ξεχώρισε κι' έν' άμυδρό φως,

που του έδειχνε ποιά διεύθυνση έπρεπε να πάρη.

Δεν έχασε καιρό. Σήκωσε τον Φίλιππο στα χέρια του και, κρατώντας τον με προσοχή, σά να φοβόταν μη τον ξυπνήση, άρχισε να περπατή, ή καλύτερα, να τρέχη.

Αλλά ή απόσταση από τις γραμμές του σιδηροδρόμου ήταν μεγάλη, και τώ γενναίο παιδί αναγκάσθηκε να περπατήση όλη τή νύχτα, με τώ Φίλιππο πάντα αναίσθητο στην άγκαλιά του, και μάλιστα να στέκεται συχνά για να ξεκουράζεται. Μόλις τώ πρωί έφτασε κοντά στις γραμμές που περικύκλωναν τή λίμνη. Τώ τραίνο, έννοείται, που είχε άκούσει απ' τόν πευκώνα, είχε περάσει πρό πολλών ώρών. Αλλά θά περνούσε κι' άλλο, δέν μπορούσε. Κι' ίσα-ίσα στω μέρος που έφτασαν, είθε ένα μικρό σταθμό, όπου χωρίς άλλο ή μηχανή θά σταματούσε για να πάρη νερό.

— Γλυτώσαμε! φώναξε με χαρά. Φορτώθηκε άκόμα μιá φορά τώ Φίλιππο, τόν έφερε ως τήν άκρη τού δρόμου και τόν εξέπλωσε με προσοχή στή χλόη, κάτω απ' τή σκιά ένδς δέντρου. Σε λίγο ο άρρωστος έξύπνησε απ' τώ βαρύ και πολύωρο έκείνη λήθαργο, άνοιξε τά μάτια του κι' είδε, γονατισμένο κοντά του, τόν Αίλυβελ, που τού έβρεχε τώ μέτωπο με κρύο νερό.

— Καλά σάς τ'έλεγα εγώ, πώς είμαστε κοντά σέ σιδηρόδρομο, τού είπε ο μικρός μαυρός θριαμβευτικά. Νά τος!

— Μά που είμαστε; ψιθύρισε ο Φίλιππος κοιτάζοντας έκπληκτος γύρω του. Πέρασαμε λοιπόν τή λίμνη;

— Όχι. Ούτε θά τήν περάσουμε, γιατί δέν μπορούμε να περπατήσουμε πάνω στω νερό. Έχει όμως σιδηρόδρομο που πάει για αλδ-γιαλό.

— Και πώς βρεθήκαμε εδώ; Έγώ είχα αποκοιμηθεί κάτω απ' τά πεύκα τού λόφου.

— Έγώ σάς έφερα, στά χέρια μου!

— Και τά παιδιά;

— Και τά παιδιά!

— Ω, καλέ μου Αίλυβελ! πόσο θά κουράστηκες!

Και με τήν τελευταία λέξη, ο Φίλιππος έγειρε τώ κεφάλι του στή χλόη και ξανακοιμήθηκε. Ο Αίλυβελ έκάθησε κοντά του και τόν κοίταξε. Κι' αυτός ένύσταξε πολύ, αλλά ή στοργή κι' ή άνησυχία τόν κρατούσαν άγρυπνο.

Υστερ' από καμμιά ώρα ο Φίλιππος ξαναξύπνησε. Ήταν καλύτερα, ο πυρετός τού είχε πέσει, δέν αισθανόταν πιά βάρος στω κεφάλι, μόνο μεγάλη άδυναμία...

Έγινε μεσημέρι, κι' άκόμα να φανή τώ τραίνο, που ο Αίλυβελ τώ περιμένα από στιγμή σέ στιγμή.

Επιτέλους, άκούσθηκε κάποτε από μακριά ένας μηχανικός άτμομηχανής, και σέ λίγο φάνηκε και τώ πολυπόθητο τραίνο. Αλλά τή στιγμή τής πρώτης χαράς τή διαδέχθηκε ύπερτατη άγωνία; Θά σταματούσε ή θά περνούσε;

Ο Φίλιππος, μ' όλη του τήν άδυναμία, σηκώθηκε όρθιος. Ο Αίλυβελ σκαρφάωσε σ' ένα τηλεγραφόζυλο κι' από καί πάνω, όπου στάθηκε με θαυμαστή ίσορροπία, έσειε τώ κουρελιασμένο του κασκέτο.

Αλλά νά! Τώ τραίνο λίγο στεύει τήν ταχύτητα του. Η μηχανή, τώ τέρας έκείνο που άγκομαχά και καπνίζει, έχει ανάγκη να πιη νερό. Και θά σταθί!

— Σταθίτε! σταθίτε! ξεφωνίζει δλοένα ο Αίλυβελ.

Πραγματικός—τι χαρά!—ή μηχανή κλονίσθηκε, άφησε δυό-τρια σφυρίγματα συνοδευόμενα από άσπρο καπνό, ή μακριά σειρά τών βγονιών έκταμάτησε, και δυό άνθρωποι, πηδώντας κάτω, πήγαν στω μικρό έκείνο σταθμό, που δέν ήταν παρ' άποθήκη νερού, για να γεμίσουν τώ καζάνι.

Ο οδηγός, βλέποντας τόν Αίλυβελ πάνω στω τηλεγραφόζυλο, τού φώναξε:

— Έ, άραπάκο! τί κάνεις έκεί; Κατόπι, βλέποντας τόν Φίλιππο που στήριζόταν στόν τοίχο τής άποθήκης, είπε:

— Νά κι' άλλος. Μ' αυτός είναι άσπρος, και μου φαίνεται άρρωστος.

Ο Φίλιππος κοίταξε τόν οδηγό με χαμόγελο, που ή γλύκα του διεπέρασε τήν καρδιά τού ανθρώπου.

— Περιμένατε τώ τραίνο; τόν ρώτησε. Μήπως θέλετε να περάσετε τή λίμνη;

— Αν έχετε τήν καλωσύνη να μάς περάσετε, άποκρίθηκε ο Φίλιππος. Είμαι άρρωστος και δέν μπορώ πιά να περπατήσω.

— Τώ βλέπω κι' εγώ... Έρχεσθε από μακριά;

— Από τή... από τή Στανόγκκα. (Δέν θέλησε να πη από τή Νέα Υόρκη, για να μη δώση πληροφορία που θά έχρησίμευε τυχόν στους διώκτες του).

— Αυ τότε δέν είναι παράξενο που γίνετε σέ τέτοια χάλια! Έλατε λοιπόν, άνεδοίτε γρήγορα στή μηχανή. Θά σάς βγάλω στω άλλο μέρος τής λίμνης.

— Θέλω και τώ φίλο μου! είπε ο «άσπρος», δείχνοντας τόν «μαυρό»

που είχε κατεβεί από τώ τηλεγραφόζυλο και στεκόταν κοντά του.

— Τόν άραπάκο; Πολύ καλά, ως έρθη κι' αυτός. Κι' οι δυό μαζί δέν ζυγίζετε περισσότερο από ένα μεγάλο γάτο!

Και γυρίζοντας στω θερμαστή, έξακολούθησε:

— Έ, που είσαι; Κάμε μιá θεσούλα αυτόσ' για τά παιδιά. Ο άσπρος κεντεύει να λιγοθυμήση σά νάχη να φάη μιá δομάδα. Έρχε-ται πεζός από τή Στανόγκκα, φαντάσου!

Ανέβηκαν και τά δυό παιδιά στή μηχανή και σέ λίγο τώ τραίνο ξεκίνησε. Ο οδηγός κι' ο θερμαστής, καλοί άνθρωποι, τά περιποιήθηκαν, τούς έπρόσφεραν μάλιστα και ζεστό καφέ με πολλή ζάχαρη και με λίγη ρακή. Τώ ποτό αυτό ταναζωγόνησε. Κι' ένφ' τώ τραίνο έτρεχε πρός τή λίμνη, ο Φίλιππος που κοίταζε από τήν άνοχητή πόρτα τής μηχανής, άξαφνα φώναξε:

— Μπά! τί βλέπω; κυπαρίσσια και μπανάνες; Είμαστε χωρίς άλλο στή Λουζιάνη!

— Ναι, τού άποκρίθηκε ο οδηγός και σέ μιá ώρα άφού περάσουμε τή λίμνη, θάμαστε στή Νέα Ορλεάνη.

Αστράψε από χαρά τώ πρόσωπο τού Φίλιππου.

— Τόσο κοντά, έλεγε στω Αίλυβελ. Καλά λοιπόν τώ είπα εγώ. Αυτό είναι ή λίμνη μας! Τι μεγάλη, τί γαλάζια, τί θμορφη! Νομίζει κανένας πώς είναι θάλασσα!

Τά δυό παιδιά μιλούσαν τώρα φειδρότατα τώ τραίνο έξακολουθούσε να τρέχη κι' ύστερ' από καμμιά ώρα, οι μικροί φυγάδες άποβιάζονταν στω σταθμό τής Νέας Ορλεάνης.

ΛΒ'

Υστερ' από τόσον καιρό...

Η χαρά κι' ή συγκίνηση τού Φίλιππου ήταν τόση, ώστε πήδησε έξω πριν σταματήση καλά καλά ή μηχανή. Εύτυχώς δέν έπαθε τίποτα. Θυμήθηκε μάλιστα ναποχαιρετήση τόν οδηγό και τόν θερμαστή, και να τούς εύχαριστήση θερμά για τίς περιποιήσεις τους. Έπειτα, μαζί με τόν Αίλυβελ, ξεκίνησε γοργά για τήν Βασιλική Δεσφόρα.

— Πρέπει πρώτα-πρώτα να βρούμε τήν Κελίνα, έλεγε στω σύντροφό του. Θά χαρή τόσο που θά μάς ιδί!

Ο Αίλυβελ όμως δέν τώ παραδεχόταν αυτό, κι' όσο έπλησίαζαν, τόσο κοντοστεκόταν.

[Παράφραση από τώ γαλλικό] (Άκολουθεί). ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑ Ι ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΟΙ

Αγαπητοί μου,

Α μεγάλα Διαπλαστούλα, και πιό πολύ ίσως οι μεγάλες Διαπλαστούλες, παρακολουθούσιν με ζωηρό ένδι-αφέρον τώ Θεάτρο. Βλέπουν τά έργα από παίζον τά διάφορα θέατρα, κατά προτίμη-ση τά έλληνικά, διαβάζουν στίς έφημερίδες και στά περιοδικά τίς σχετικές κριτικές, αλλάζουν μεταξύ τους τίς έντυπώσεις τους, τίς κρίσεις τους, και τίς γράφουν συχνά και στή Διάπλαση. Πολλές φορές μάλι-στα συμβαίνει να μην έχουν ιδεί ά-κόμα ένα έργο, αλλά να έχουν δια-βάσει όσα γράφηκαν γι' αυτό, και να έχουν σχηματίσει μιá γνώμη, κα-λή ή κακή, από αυτές τίς κριτικές. Αλλά όταν πηγαίνουν και στω θέα-τρο και τώ βλέπουν, βρίσκονται συ-χνά μπροστά σέ μιá έκπληξη και σέ μιá άπορία: τούς άρσσει ένα έργο που οι κριτικοί τώ κατηγορήσαν, και δέν τούς άρσσει, ή τουλάχιστο δέν τούς ένθουσιάζει, έν' άλλο που οι κριτικοί τώ επάίνεσαν! Μπροστά σέ τέτοια έκπληξη κι' άπορία βρέ-θηκε τελευταία κι' ο καλός μας φί-λος Λογοτέχνης. Πήγε, άξαφνα, στω θέατρο τής Κατερίνας Άνδρεά-δη κι' είπε «Τώ κλειδί τής Εύτυ-χίας», έλληνικό έργο τής κ. Παυλί-νας Πετροβάτου, που τού άρεσε πολ-λό, μολονότι «πολλές κριτικές τώ χτοπήσαν». «Είμαι — γράφει στή Διάπλαση— Ένα από τά λιγοστά έλ-ληνικά έργα με αξιώσεις τέχνης, και μου άρεσε προπάντων τώ γράφι-μό του». Πρωτίτερα ο ίδιος είχε πάει σέ άλλο θέατρο να ιδί τώ «Παντού τά πάντα» τού κ. Αλέκου Λιδωρίκη, και, απεαντίας, ένφ' είχε διαβάσει ένθουσιώδεις γι' αυτό τώ έργο κριτικές, τώ γράψιμό του δέν τόν ένθουσιάζει καθόλου.

Πρώτα-πρώτα, ο Λογοτέχνης εί-ναι πολύ αξιέπαινος, που δέν βασί-ζεται στά γραφόμενα από άλλους, παρά θέλει να μορφώνη γνώμη δική του, «έξ' ιδίας αντίληψης», και γι' αυτό πηγαίνει να βλέπη κι' έργα που κατηγορήθηκαν. Τώ συσταίνω στόν καθένα. Όσοι βασίζονται, όσοι πιστεύουν στους κριτικούς τών έφη-μερίδων και τών περιοδικών, μπο-ρεί κάποτε να μην ιδούν ένα έργο, που αξίζει, ή να μη διαβάσουν ένα

ώρατο βιβλίο, πάθημα πολύ χειρό-τερο παρά να ιδούν ή να διαβάσουν ένα κακό, παρασυρόμενο από άδι-κα έπαινετικές κριτικές. Οι κριτι-κοί, βλέπετε, έχουν — όπως συμπε-ραίνει κι' ο Λογοτέχνης — συμπά-θειες κι' έντιπάθειες, φίλιες κι' έχ-θρες, που τούς επηρεάζουν. Έχουν άκόμα ιδέες, προλήψεις, προκατα-λήψεις, και μπορεί έξαιρέτα να χτυ-πήσουν ένα καλό έργο ή ένα ώρατο βιβλίο, μόνο και μόνο γιατί δέν εί-ναι σύμφωνο με τίς ιδέες τους; και τέλος, οι περισσότεροι, δέν έχουν ούτε γνώσεις ούτε κριτική ικανότη-τα, δέν μπορούν να βλέπουν τώ ώ-ρατο ή τώ άσχημο, τώ καλό ή τώ κακό, και γενικά δέν ξέρουν τί τούς γίνεται, όπως λέει γι' αυτός κι' ο Λογοτέχνης. Υπάρχουν, βέβαια, κι' έξαιρέσεις: υπάρχουν κι' αξιοι κριτικοί, που μπορεί κανείς να τούς πιστεύη. Αλλά μόνο με δοκιμή. Αν έχει ιδί π. χ. πέντ' έξη έργα ή έξη διαβάσει πέντ' έξη βιβλία, και τού άρεσαν όσ' απ' αυτά έπείνεσε ο Α κριτικός, και δέν τού άρεσαν όσα κατηγορήσε ο Ίδιος, τότε βέβαια μπορεί νάχη πεποίθηση σ' αυτόν τόν κριτικό, και να μη βλέπη ή να μη διαβάξη παρά όσα τού συσταίνει.

Δεύτερο, ο Λογοτέχνης έχει από-λυτα δικίο στή γνώμη του για τώ «Κλειδί τής Εύτυχίας». Έπομένως είναι αξιέπαινος και για τώ γούστο του. Τώ έργο τής κ. Πετροβάτου, τόσο πρωτότυπο, ιδιόρρυθμο κι' άλ-

θινό, όχι μόνο με τώ «Παντού τά πάντα», αλλά και με κανένα σχεδόν από τά έλληνικά θεατρικά έργα τών ημερών μας δέν συγκρίνεται. Γιατί άν έξαιρέσουμε δυό-τρια—ένα τού Ψαθά, ένα τού Βάσου Ηλιάδη, ένα τού Ρούσου, κι' ίσως τώ τελευταίο τού Παύλου Παλαιολόγου που δέν τώ είδα—είναι έργα φεύτικα, φκιστά, σκηνοποιημένα χρονογραφήματα ή σκηνικά παιχνίδια, χωρίς άλλη ά-ξίωση έκτός από «λίγη έξυπνάδα» και πολλών... έκτατομυριων εία-πράξεις και ποσοστά. Αυστυχώς, οι συγγραφείς μας έχουν παραστρατήσει από τόν ίσιο δρόμο που ακολουθού-σαν πρωτίτερα—από τόν δρόμο που τούς έδειξε τώ 1895 ο «Ψυχοπατέ-ρας» μου. Νομίζω πως ο σκοπός ένδς θεατρικού έργου είναι να κάμη τή μεγαλύτερη σειρά παραστάσεων με κάθε θυσία τέχνης, αλήθειας, σο-βαρότητος. Τήν κακή άρχή τήν έκα-με ο Σπύρος Μελας μ' ένα έργο πολ-λό διαφορετικό από τάλλα του—τά ώρατα σάν τόν «Παπαφλέσσα» του, τά μεγάλα σάν τόν «Ίούδα» του—με τώ «Ο μπαμπάς εκπαιδεύεται». Κι' ο-χι μόνο ο ίδιος έξακολούθησε να γράφη τέτοια κατώτερα έργα—σει-ρά!—άλλά κι' οι άλλοι συγγραφείς έξήλεψαν τήν έμπορική του έπιτυ-χία, τόν μιμήθηκαν, και μερικοί μά-λιστα τόν ξεπέρασαν. Πολύ θλιβερό για τώ Νεοέλληνικό Θεάτρο! Αλλ' ως έλπίζουμε πώς θά είναι περαστικό...

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Τ' ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΚΥΡ-ΗΛΙΑ

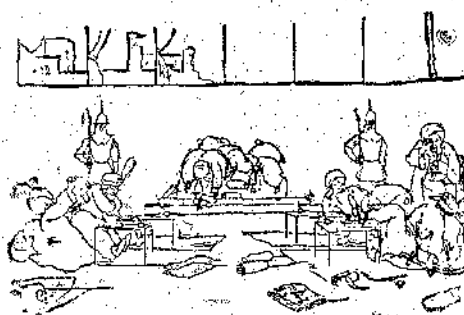
ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

12.

Ο παλιός σουλτάνος, ο Άρουν-άλ-Ρασή, μόλις έμαθε πώς ο καλός άνακή-ρουξε καινούργιον, τώ έσκασε με λίγους πιστούς δπαδούς του απ' τώ παλάτι και πήρε τά βουνά. Και στω παλάτι έγκυαταστάθηκε με πομπή ο κύρ-Ηλίας που λεγόταν τώρα Ηλίας Πρώτος.

Ντύθηκε τή βασιλική του στο-λή, φόρεσε τώ χουσό του στέμμα όλο διαμάντια—πώς τού πήγαι-νε ίσα-ίσα!—έκάθησε στω με-γαλόπρεπο θρόνο του, σέ μιá άπέραντη σάλλα, κι' άμέσως πα-ρουσιάσθηκαν οι ύπουργοί για να γίνη τώ πρώτο ύπουργικό συμβούλιο. Ο Ηλίας ο Πρώτος τούς χαιρέτησε με μιá σύντομη προσφώνηση. Έπειτα κατέβηκε από τώ θρόνο του, έβγαλε τώ στέμμα του κι' έκάθησε μαζί τους σ' ένα μεγάλο τραπέζι.

Ήταν ο Ύπουργός τών Στρατιωτικών με τή σπάθα του—ο Ύπουρ-γός τών Έσωτερικών με τώ μεγάλο κόκκινο χαρτοφυλάκιό του—ο Ύπουρ-γός τών Οικονομικών με τά σακκούλια του γεμάτα φλουριά—ο Ύπουρ-γός τής Παιδείας με τά σχολικά του βιβλία—κι' ο Ύπουργός τής Δικαιο-σύνης με τή χουσή ζυγαριά του.

Ο καινούργιος σουλτάνος έγραψε πρώτα-πρώτα και τους διάβασε την προκήρυξη που ήθελε ν' απευθύνη στο λαό, οι ύπουργοί την έπαινεσαν πολύ, την ενέκριναν χωρίς ν' αλλάξουν λέξη, και το πρώτο ύπουργικό συμβούλιο τελείωσε. Αύριο πάλι θα συνεδρίαζαν.

13.

Την προκήρυξη την πήρε ένας ανώτερος αξιωματικός, καβαλλίκεψε το άλογό του, και περιστοιχισμένος από πολλούς άλλους αξιωματικούς, ύπαξιωματικούς και στρατιώτες, άρχισε να τοιγυρίζη την πόλη, να σταματά στις πλατείες και τα μεγάλα σταυροδρόμια, να καλή το λαό με σάλπιγγες και με ταμπούρα, και να διαβάζη δυνατά πάνω απ' τ'άλογό του τη σουλτανική προκήρυξη.

«Ημείς, Ηλίας ο Πρώτος, με το έλεος του Αλλάχ και τη θέληση του λαού, καλίφης, σουλτάνος και βασιλιάς της Βαγδάτης, εύχαριστούμε όλους τους κατοίκους της ευγενικής αυτής πόλης, που είχαν την καλωσύνη να μ' ανεβάσουν στον ενάδοξο θρόνο της...»

υποσχόμεθα την πιο πατρική και παστοική διοίκηση και διατάσσομεν: «Κάθε υπήκοός-μας είναι ύποχρεωμένος νάκουη τις διαταγές μας, άλλωιώς τον περιμένει φυλακή ή θάνατος. Όλα τα έγκλήματα απαγορεύονται αυστηρά. Αγάπη, ειρήνη και όμόνοια πρέπει να βασιλεύουν σ' όλη τη χώρα. Τα τυχερά παιχνίδια καταδικώνονται. Πλούσιες και πολυτελείς ενδυμασίες δεν μπορούν να φορούν παρά μόνον οι στρατιωτικοί κι οι παλατιανοί. Ο λαός πρέπει να ντύνεται απλά και σεμνά. [Νά κρατή τις νηστείες της αγίας μας θρησκείας και να κάνη λουτρό καθεμέρα. Ελπίζομε να μη μ' ασυχητή αφορμή να φυλακίσουμε ή να θανατώσουμε κανένα. Χαίρετε όλοι και αγαλλιάστε!].»

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΕΝΑ ΚΟΡΙΤΣΑΚΙ ΜΕ ΧΡΥΣΗ ΚΑΡΔΙΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ από BERTHE BERNAGE

— Παιδιά μου, μην ειρωνεύεσθε τη Μαλάμω. Φέρεται στον Άλχη καλύτερα απ' όλους σας.

— Γιατί ή Μαλάμω δεν νοιώθει τα πειράγματα του Άλχη και δεν θίγεται ή φιλοτιμία της μπορεί λοιπόν και τον ανέχεται. Η αδελφή μας, βλέπεις, είναι γύρω-γύρω ταπεινωμένη με ένα στρώμα λίπους τόσο παχύ, που την κάνει να είναι αναίσθητη σε κάθε είδους κτυπήματα. Μπα, εδώ ήσουν, Χοντρέλλω μου, με το κουνέλι σου στην αγκαλιά σου; Πώς τον βρίσκεις τον χαρακτηρισμό που σου έκανα; Πετυχημένος, ή;

— Έμένα μού φαίνεται γελοός, αποκρίθηκε ή Μαλάμω, χαϊδεύοντας τα μακρυά αυτιά του Χιονούλη. Δεν πειράζει όμως. Μόνο που αντί να λέτε ανοησίες θα κάνετε καλύτερα να πάρετε τα ποδήλατά σας και να βγήτε να προαπκνήσετε τον Άλχη. Ίσως να χάλασε το αυτοκίνητό του

και ή Λαλά δεν ξέρει να το διορθώσει.

«Όσοο τα παιδιά δεν πήγαν πολύ μακριά. Ένα χιλιόμετρο έξω από το κτήμα είδαν το κλειστό αυτοκίνητο του Άλχη, και μέλο, που ο δυστυχισμένος νέος δεν μπορούσε να τους δη, άρχισαν να του κάνουν χαρούμενα νόηματα. Η Λαλά τους γνώρισε άμέσως και είδοποίησε τον κύριό της.

— Πές τους, ότι με κουράζουν, μ' άκνευρίζουν, μ' ένοχλούν κι' ότι δεν τους θέλω γύρω από τ' άμάξι μου, της απάντησε εκείνος.

«Έτσι ή Λαλά έκοψε μόνο την ταχύτητά της, δίχως να σταματήσει έντελώς, και κόβοντας τα φαιδρά καθημερινά των παιδιών, τους είπε άργά:

— Ο κύριός μου έμεινε πολλήν ώρα στο γιατρό, δεν είναι και τόσο καλά και θέλει να γυρίση μόνος του. Και το αυτοκίνητο ξεκίνησε με

δλη του την ταχύτητα, αφήνοντας τους τέσσερες ποδηλάτες στη μέση του δρόμου.

Το βράδυ ο Άλχης δεν κατέβηκε να φάη στο τραπέζι κι' άρνήθηκε να δεχθή την κυρία Άγγελίδη στην κάμαρά του. Η Λαλά φύλαγε την πόρτα, ακούνητη σαν άγαλμα.

— Ο γιατρός δεν είναι εύχαριστημένος. Το άριστερό μάτι πάει χειρότερα. Γι' αυτό ο κύριός μου είναι λυπημένος. Δεν θέλει κανένα κοντά του. Ούτε σήμερα, ούτε αύριο. Δεν θέλει να του μιλήση κανείς.

Το άλλο πρωί ο Άλχης δεν κατέβηκε ούτε καν στον κήπο. Απελπισμένη ή Μαλάμω και μη ξέροντας πώς να δείξη στον άρρωστο ξάδελφό της το ενδιαφέρον της, έκοψε ένα δλάνθιστο κλαρί από αγιόκλημα με τη γλυκειά και λεπτή μυρωδιά του, και το έδωσε της Λαλάς για να το πάη στον Άλχη από μέρους της. Μά ή Λαλά άρνήθηκε με άποτροπιασμό.

— Κακό χόρτο, είπε. Γρουσουζίκω, φέρνει δυστυχία. Και τις επόμενες ήμέρες ο Άλχης έμεινε άθέατος κι' έτσι ή Μαλάμω έφριζε πάλι δλη την αγάπη της στα ζώα. Ο Χιονούλης συγκέντρωνε τώρα δλη της την αγάπη και όλα της τα χόδια. Μά τί είναι ή ετύχια ενός κουνελιού, όσο έξυπνο κι' έμορφο ζώάκι κι' αν είναι, μπροστά στην άνακούφιση ενός άρρωστου, δυστυχισμένου, τυφλού νέου;

Την άλλη βδομάδα ο Άλχης και ή Λαλά ξαναπήγαν στο γιατρό, αλλά συνοδευμένοι από την κυρία Άγγελίδη, που ήθελε να πληροφορηθή την αλήθεια για τα μάτια του άνεψιού της. Ο όφθαλμολόγος δεν έκρυψε τις άνησυχίες του. Η θεραπεία που έφηρμοζε δεν έφερε καμιά καλλιτέρευση και ή κατάσταση των νεύρων του άρρώστου είχε δλθρία επίδραση στην κατάσταση των ματιών του. Ο γιατρός, έδήλωσε, ενώ ή Λαλά τον άκουγε συγκεντρώνοντας δλη την προσοχή της:

— Πρέπει να δώση ο νοός του, να διασκεδάξη, να γελάη, ν' αναπνήη καθαρό άέρα, να κουνιέται. Έσείς κυρία μου, έχετε πέντε παιδιά. Αυτό είναι οι άληθινοί γιατροί του. Απαίτώ ο άρρωστος μου να ξαναπάρη τη θέση του στο τραπέζι σας και να κάνη συντροφιά με τα παιδιά σας. Έτσι ο Άλχης ξαναπήρε τη θέση του στο τραπέζι και ξανάκανε συντροφιά με τα ξαδέλφια του, αλλά πιδ άκεφας και πιδ άκοινωνητος από πριν. Κι' ή Λαλά, που έδλεπε το άγαπημένο της παιδί χαπλωμένο άμι-

λητο στην πολυθρόνα, άπελπιζόταν μη ξέροντας τι να κάνη. Μέσα στην ειδωλολατρική ψυχή της είχε ριζώσει ή πεποίθηση πως τα κακά πνεύματα τον είχαν μαγέψει. Παντού γύρω της τα έδλεπε αυτά τα κακά πνεύματα και τις μεγαλύτερες ύποψίες τις είχε για τον χαριτωμένο Χιονούλη. Έκρινε πως ήταν αδύνατο ένα κοινό κουνέλι να είναι τόσο έξυπνο και γουστόζικο και όταν τον έδλεπε να παίξη το κρυφτούλι με τη Μαλάμω, να κρύβεται πίσω από τα δέντρα, να καταδάξη τότε το ένα και τότε το άλλο του αυτί ή να να το βάζη στα πόδια, φιθύριζε από μέσα της διάφορα μαγικά λόγια και άλλα ξόρκια, προορισμένα να κάνουν τον Χιονούλη να πάθη κακό. Ένοσείται πως ο Χιονούλης, παρ' όλα τα ξόρκια, ήταν μια χαρά, κι' αυτό έκανε τη Λαλά έξω φρενών.

Μιά μέρα που έκανε πάρα πολλή ζέστη και ο Χιονούλης δεν είχε όρεξη για παιχνίδια, αλλά χαϊδεύεταν στην αγκαλιά της κυράς του, ή Λαλά έκανε ξαφνικά την εμφάνισή της. — Ο κύριός μου σε θέλει, είπε. Άλλά τώρα άμέσως. Ο Άντώνης, που ήταν χαπλωμένος κάτω από ένα δένδρο λίγο παρ'ά πέρα, σήκωσε το κεφάλι του. — Θα πάς, χοντρέ-Μαλάμω μου; Ρώτησε. Θα ύπακούσης σ' αυτή τη Λαλά; — Άφού ο Άλχης με χρειάζεται, είπε απλά ή Μαλάμω. — Αναρωτιέμαι αν είσαι ήρωίδα ή βλάξ, έκανε ειρωνικά ο άδελφός της. Κάθεσαι εδώ στη δροσιά, με το άγαπημένο σου κουνέλι στην αγκαλιά σου και μόλις ο ύψηλότατος ξάδερφός σου, που ός τα σήμερα δεν σε καταδεχόταν, σε διατάξη να πάς, τ' αφήνεις όλα και τρέχεις. Και δεν άμφισβάλλω, πως ο Άλχης που βρίσκει ότι το κλίμα μας μοιάζει με ταύ Βόρειου Πόλου, θα είναι χαπλωμένος στα πεύκα, μεσημεριάτικα. Μην πάς, κακομοίρα Μαλάμω, θα λιώσης.

— Τόσο το καλύτερο, θα φύγη λίγο έξυγκι από πάνω μου, απάντησε φιλοσοφικά ή Μαλάμω. Έλα, Χιονούλη μου, πάμε να σε κλείσω στο κλουδάκι σου. Και βάζοντας στον ώμο της το κουνέλι έφυγε, αφήνοντας τον Άντώνη σκεπτικό.

— Μήπως έχει δικιο ο νουνός της που λέει πως είναι καλύτερη απ' όλους μας; Αυτό το κορίτσι με κάνει και το σαστίζω.

«Όσοο ή Μαλάμω, άφού έκλεισε το κουνέλι, τράθηξε κατά τον πευκόνα, όπου ο Άλχης βρισκόταν χαπλωμένος με το κεφάλι μόνο στον ήσκιο και δλο το ύπόλοιπο σώμα στον ήλιο.

— Δεν φαντάζομαι να φερεις κι' εκείνα το άνόητα σου κουνέλι μαζί σου, της είπε, άκούγοντας τα βήματά της. Η Λαλά λέει πως δλο μ' αυτό βρίσκεσαι τώρα τελευταία.

— Δεν είναι καθόλου άνόητο, διαμαρτυρήθηκε άγανακτημένη ή Μα-

Κοίμα στο κουνελάκι, είπε ή Ζαμπέττα»

λάμω. Κι' ο μπαμπάς ο ίδιος λέει, πως δεν έχει ξαναδεί τόσο χαριτωμένο κι' έξυπνο κουνελάκι.

— Άς είναι, το κουνέλι σου, έκανε στο τέλος ο Άλχης, τότε μόνον θα βεβαιωθούμε αν αξίζει τίποτε, όταν θα το κάνουμε στιφάδο.

— Στιφάδο το Χιονούλη μου; Ποτέ! Ο Χιονούλης είναι δικός μου και θα πεθάνη από γεράματα. Η μαμά μού το ύποσχέθηκε ότι δεν θα τον σφάζουν.

— Μπα, μπα, θύμωσες; Πρώτη φορά που κατάφερα να σε κάνω να θυμώσης. Πολύ διασκεδαστικό αυτό. Μη νομίζεις όμως ότι σ' έφερα εδώ για να σε πειράξω. Η Λαλά μού έχει γίνει πολύ βαρετή. Δεν μπορώ πια να ύποφέρω ούτε το αιώνιο κλάψιμό της ούτε τις άνατολιτικές ιστορίες της. Προσπάθησε λοιπόν να με διασκεδάσης λιγάκι, σαν καλόκεψη χοντρέλλα που είσαι. Άλήθεια, δεν μού λές, έχόντρυνες άκόμη;

— Ναι, άναστέναξ ή Μαλάμω, που δεν μπορούσε να πη ψέμματα. Στην έξοχη άνοίγει τόσο ή όρεξη!

— Και σ' είσαι τόσο φαγού! Τόσο το χειρότερο για σένα. Λοι-

πόν για την ώρα διάβασέ μου αυτά τα δυο γράμματα. Τα έχω λάβει τώρα και μια βδομάδα και δεν έχω το κουράγιο να τ' άνοίξω. Άλλωστε ή Λαλά διαδάζει τόσο άσχημα.

Ένα τρίξιμο άκούστηκε μέσα από τα κλαριά, και ή Μαλάμω γυρίζοντας το κεφάλι της είδε τη Λαλά που έφευγε σκυφτή. Τόσην ώρα κρυμμένη πίσω από τους θάμνους τους κρυφάκουγε.

Κι' ο Άλχης είχε άκούσει το τρίξιμο, αλλά δίχως να καταλάβη την αίτία του.

— Δεν φαντάζομαι να είναι κρυμμένο πουθενά εδώ κοντά το κουνέλι σου; Έλα διάβασέ μου τα γράμματα. Από ποιόν είναι;

— Αυτό το πρώτο είναι από τη μητέρα σου.

Ήταν ένα μεγάλο και τρυφερό γράμμα, όπου ή πονεμένη μητέρα συνιστούσε στο άγαπημένο της παιδί να φρονίξη την υγεία του και να δείχνη την εύγνωμοσύνη του στους συγγενείς του, που τον πήραν με τόση προθυμία στο σπίτι τους. Οι γονείς του Άλχη ένοιώθαν μεγάλη άνακούφιση, που ήσαν ότι ο γιός τους βρισκόταν σε οικογενειακό περιβάλλον κι' αυτό τους παρηγορούσε κάπως για την τόση άπόσταση που τους χώριζε. Η μητέρα έκανε άκόμη λόγο για τα ύπό-

λοιπα άδέλφια, έγραφε για τους γνωστούς, άνέφερε διάφορα τοπικά νέα. Όταν τελείωσε το γράμμα ή Μαλάμω φιθύρισε με κάποια συγκίνηση.

— Τι καλή που φαίνεται ή μαμά σου!

— Πάψε, την έκοψε ο Άλχης άπτόμα.

Ο δυστυχισμένος νέος αισθανόταν άκόμη βαθύτερο τον πόνο του ύστερ' από τα τρυφερά αυτά λόγια. Η Μαλάμω το μάντευσε και σόπασε. Σε λίγο όμως ο Άλχης της είπε: να του διαβάση και το άλλο γράμμα.

— Ο θειος Στέφανος, ο νουνός μου σου γράφει, φώναξε με χαρά ή μικρούλα. Δεν είναι μεγάλο το γράμμα του. Άκούσε το:

«Παιδί μου, έξευγένισε τον πόνο σου. Ένώσω το σώμα σου βρίσκεται στο σκοτάδι, βάλη την ψυχή σου μέσ' στο φώς. Νά σκέπτεσαι. Νά άκούς. Νά προσεύχεσαι. Και τότε θ' ανακαλύψης την ουσία της ζωής».

— Θα μού ξαναδιαβάσης τις γραμμές αυτές, είπε σκεπτικός ο Άλχης. Είναι όμορφες, αλλά πολύ σύντομες.

— Έχει κι' ένα όστερόγραφο, δολόγησε ή Μαλάμω στενοχωρημέ-

νη, αλλά δεν θέλω να στο διαβάσω. — Διάβασέ το. Τό θέλω εγώ.

Με διατακτική φωνή ή μικροδύλα διάβασε:

«Η Χρυσή, ή αγαπημένη μου βιβλιοθήκη, δε είναι τό φως των ματιών σου».

— Παράξενος άνθρωπος είναι σ' αλήθεια ο θεός Στέφανος, μουρμούρισε ο Άλκας. Πώς τό κατάλαβε πώς εσύ μονάχα απ' όλα τά ξαθέριφα μου έκίνησες τό ένδιαφέρον μου; Η αδελφή σου μου είναι πολύ αντίπαθητική και ασφαλώς θά ήταν και στο θεό. Τ' αδελφία σου έχουν άρκετά χαρίσματα, κι' όσο για τούς γονείς σου, αυτά είναι τέλειοι. Κι' όμως από αυτούς θλους μόνο ή δική σου παρουσία δεν μ' ένοηλει. Και νά, πού ο νουνός σου τό ξέρει. Και τό περίεργο είναι ότι είχε άξιώσεις από σένα από τότε πού σε βάρτισε, γιατί σου έδωσε ένα όνομα ώφατο και άσυνειδήστο. Άναστενάξες, Μαλάμω; Γιατί;

— Άναστενάξω, γιατί δεν είμαι άξια για τό όνομα πού μου έδωσε ο νουνός μου. Φαντάσου με Χρυσήδα άσχημη και χοντρή σαν βαρέλλα.

— Καίμενη ξαδελφούλα μου, μακάρι νά είχα τό πάχος σου και μαζί μ' αυτό και τά λαμπέρα ματάκια σου. Δεν είναι δά και τόση μεγάλη συμφορά τό νά είσαι παχιά. Άλλά νά είσαι είκοσι έτών και νά μη βλέπης; Νά είσαι τυφλός, ω Θεέ μου!

Η άπελπισία ξανάπιανε πάλι τον δυστυχισμένο Άλκα. Και τότε ή Μαλάμω άρχισε νά του προτεινής διάφορα παιχνίδια.

— Όλα αυτά τά παιχνίδια με πλήττουν, άπήντησε ο Άλκας. Έμένα μ' άρέσουν τά έξυπνα, τά άσυνείδητα παιχνίδια.

— Έρεεις Άλκα, είπε έξαφνα ή μικρή. Παίζουμε τά ιστορικά πρόσωπα; Η ιστορία είναι τό μόνο μάθημα όπου άπωδήποτε τά καταφέρνω. Η χ. νά είσαι εσύ ο Κολοκοτρώνης κι' εγώ ή Μπουμπουλίνα. Η νά είσαι εσύ ο Ίουστινιανός κι' εγώ ή Θεοδώρα στη στάση του Νίκα.

Ο Άλκας, πού ήταν πολύ δυνατός στην ιστορία, δέχθηκε με κάποια περιφρόνηση τό παιχνίδι πού του πρότεινε ή Μαλάμω αλλά ύστερα βρήκε γούστο. Η μελωδική φωνή της μικρής έδινε τόση ζωή στα θαρρετά λόγια της Θεοδώρας.

Την επομένη ξανάρχισαν με άλλα ιστορικά πρόσωπα. Μα ή Μαλάμω έκανε χονδροειδέστατα λάθη, ο Άλκας έθύμωνε κι' έτσι ή μικρή αναγκάστηκε νά ξαναδιαβάσει την ιστορία της. Κάθε πρωϊ λοιπόν

κλεινόταν επί ώρες και ξεφύλιζε τά βιβλία των αδελφών της, καθώς και με άφρατα επίτομη ιστορία του Άντώνη. Έτσι σιγά-σιγά όχι μόνο ζύπνησε τό μυαλό της, αλλά κυριεύθηκε από πραγματικά πάθος για τις ιστορίες του παλιού καιρού. Καθώς είχε πολύ μεγάλη φαντασία, κάθε πρόσωπο πού άνοάρκωνε τό ζουσε πραγματικά. Έτσι έγινε με τη σειρά Ίριγένεια, Άσπασία, Θεοδώρα, Φώτω Τζαβέλια, Μπουμπουλίνα. Κάθε άπόγευμα από τις πέντε ως τις έπτά ή Μαλάμω έγκάτελειπε κάθε παιχνίδι και κάθε συντροφιά, κάθε διασκέδαση και πήγαινε στην άπόμηση γωνιά του κήπου, όπου την περίμενε ο Άρρωστος. Τ' αδελφία της φλέγονταν από περιέργεια νά παρακολουθήσουν κι' αυτά τό παιχνίδι, αλλά ο Άλκας ήταν άνένδοτος, και αν δεν είχε μάτια είχε όμως καλά αυτιά και αντίλαμδα στην τούνα της.

«Η Λιάνα έχω σε τό βιβλίο στην τούνα της».

«Η Λιάνα έχω σε τό βιβλίο στην τούνα της».

— Η Μαλάμω θά κρατή την ούρα της νόψης! φώναξε άγανακτισμένη ή Λιάνα. Μα θά είναι γελοία, φρικτή! Και γιατί όχι εγώ;

— Τό δικαίωμα της πρωτότακτης, αγαπητή μου! Οι Θεοχάρηδες έμπαν στη μαμά νά τους στείλη τη μεγάλη τους κόρη. Μήπως είσαι εσύ;

— Μα ή Μαλάμω δεν λογαριάζεται. Κι' εκείνης θά της κάνουν καινούργιο φόρεμα κι' έμένα τίποτε;

— Καινούργιο φόρεμα λέει; Άκου και θαύμασε: Άπό λευκό μεύλ με ζώνη από ταφτά πράσινο. Στη ζώνη μπουκέτο, παπούτσια πράσινα, κάλτσες άσπρες, Όλος ο κόσμος θά θαυμάζει τη Μαλάμω.

— Θέλω κι' εγώ ίδιο φουστάνι, και πράσινο μπουκέτο στη ζώνη.

— Όλα αυτά θά τά έχης και θά κρατήσης και την ούρα της νόψης, δήλωσε ξαφνικά ή Μαλάμω πού ξεπρόβαλε με τό Χιονούλη στην άγκαλιά. Θά παρακαλέσω τη μαμά νά στείλη έμένα αντί για μένα στο γάμο.

— Και γιατί; ρώτησε ή Λιάνα πού ή καρδιά της φούσκωσε από έλπίδα.

— Γιατί εγώ βαρύναι νά πάω.

Μόνο ο Άντώνης, πού διορατικός ήπό τούς άλλους, κατάλαβε την αληθινή αίτια. Άν ή Μαλάμω πήγαινε στο γάμο, ποιος θά κρατούσε συντροφιά τού τυφλού Άλκα;

— Θά δεχθή άραγε ή μαμά αυτή την άντικατάσταση, είπε. Βέβαια ή Λιάνα είναι πού εύπαρουσίαστη, αλλά δεν είναι δίκαιο νά παραμερίζεται διαρκώς ή καιμένη ή Μαλάμω. Έγώ φηρίζω ύπερ της Μαλάμω.

Ο Άριστέιδης πού ήθελε νά αντιπροσωπεύη επάξια ή οικογένεια πήρε τό μέρος της Λιάνας. Τό ίδιο και ο Θέμης. Μα ο μπαμπάς πού άγαπούσε πολύ την κόρη του, όταν του πρότειναν την άλλαγή, έδήλωσε:

— Δεν θέλω νά θυσιάζουμε διαρκώς αυτό τό παιδί. Ούτε δύσμορφο είναι ούτε ήλίθιο. Άπεναντίας πρέπει νά πηγαίνει περισσότερο στον κόσμο για νά ξεβαρρευτή λιγάκι.

Επίσης άρνήθηκε κατηγορηματικά νά ράψουν και της Λιάνας ίδιο φόρεμα με της αδελφής της, έφ' όσον είχε ένα καινούργιο και ωραίοτατο. Έτσι ή Λιάνα, πού ήταν ως τώρα μαθημένη, νά διαλέγη πάντα αυτή τά φορέματα και των δύο τους και νά καμαρώνη και νά στολιζέται, υπέφερε όλα τά φρικτά μαρτύρια της ζήλειας, βλέποντας τις έτοιμασίες πού γίνονταν για τη Μαλάμω. Και την παραμονή του γάμου, όταν είδε άπλωμένο επάνω στο κρεβάτι τό ωραίο μακρύ άσπρο φόρεμα, και τη φαρδιά μεταξωτή ζώνη και τό μπουκέτο με τά μικροσκοπικά λουλουδάκια, δεν μπόρεσε νά κρατηθή. Κλαίγοντας έτρεξε νά κρυφτή στο βάθος του κήπου, όπου ξεθύμανε τη φόρκα της χτυπώντας τά πόδια της, τσικίζοντας τά κλαριά και μαδώνοντας τά λουλούδια.

Ένας θόρυβος άκούστηκε πίσω από τά κλαριά και σηκώνοντας τό κεφάλι της ή Λιάνα αντίκρυσε τη Λαλιά.

— Έσο δμορφη, της είπε ή Ίνδη άργα και με έμφαση. Έσο έπρεπε νά πές στο γάμο με τό ωραίο φόρεμα.

Επιτέλους, νά κάποιος πού την ένοιωθε! Η Λιάνα άνεστενάξε βεβαία και άρχισε πάλι τά κλάμματα, όχι τόσο από λύπη, αλλά για νά προκαλέση μεγαλύτερο τόν οίκτο και την συμπόνοια της Λαλιάς. Η Ίνδη την κοίταξε άκίνητη, επί πολλήν ώρα. Ύστερα άρχισε νά την παρηγορή κολακεύοντας την φιλαρέσκεια της, κοροιδεύοντας τη Μαλάμω για τό γελοίο της πάθος, για την τεμπελιά της, για την λαιμαργία της.

— Γιατί εγώ βαρύναι νά πάω.

— Γιατί εγώ βαρύναι νά πάω.

— Γιατί εγώ βαρύναι νά πάω.

— Γιατί εγώ βαρύναι νά πάω.

— Γιατί εγώ βαρύναι νά πάω.

— Γιατί εγώ βαρύναι νά πάω.

— Γιατί εγώ βαρύναι νά πάω.

— Γιατί εγώ βαρύναι νά πάω.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ 1943

Άπό 1ης Ίανουαρίου 1943 άρχίζει ο νέος μου χρόνος (65ος) και ο νέος μου τόμος (50ος Β' Περιόδου). Έτήσιοι συνδρομηταί δεν είναι δεκτοί, μόνο τριμηνιοί και . . . από επιφύλαξιν. — Αξάνει ή τιμή της συνδρομής και των πάντων. — Ο κ. Ξενοπούλος, διευθυντής πάντα του περιοδικού μας, δηλώνει. . . — Τάναγνώσματα του 1942. — «Αντικρίτα» του Ίουλίου Βέγγ. — «Άγιων Μαγνύρων αίμα» του Louis Bertrand. — «Έφτά παιδιά, καθένα με τό . . . έλάττωμά του», της Κυρά - Μάρθας. — Και τά λοιπά, και τά λοιπά, και τά λοιπά . . .

Χωρίς τόν δριμύ χειμώνα και τίν ύποαισμο, πού έκανε τούς εγγάτες άνικανούς για έντατική εργασία, χωρίς τόν περιορισμό του χιριστού, την έλλειψη του ταίγγου και των άλλων υλικών, τη δύσκολη συγκοινωνία, και προπάντων χωρίς τη διαρκή άνατίμηση των εργατικών και των ειδών όλων. Αυτά ήταν τόσο δυσκολονίκητα, σχεδόν άνυπέβλητα προσκόμματα για την έκδοσή μου, ώστε κατάνησε νά καθυστερώ, νά μένω πίσω, δύο ολάκερους μήνες, και νά χωστώ κι' εγώ κι' δεν ξέρα πόσες σελίδες. Τώρα ούτε ο καιρός με παίρνει για νάνακληρώσω, ούτε τό χαρτί πού μου παραχωρείται μου τό επιτρέπει, με ούτε κι' οι εισπράξεις του 1941 μού φτάνουν, γιατί μήν ξεχνάτε πως τόν τόμο αυτό, πού στοιχίζει τώρα, έστω και κολοβός, 8000 δραχμές, τόν έπληρώσατε μόνο 500 ή τό πολύ 1000.

Καθώς δά θυμάσθε, ή συνδρομή του 1941 ήταν δεχ. 150. Για τό 1942 την έκαμα στην άρχή δεχ. 250. Έπειτα δεχ. 300, έπειτα δεχ. 500, και τέλος δεχ. 1000. Και ήταν μεγάλη φασαρία, και για σάς και για μένα, αυτά τά «συμπληρώματα». Για νά μήν έχουμ και φέτος τά ίδια άποφ' άκόμα οι τιμές άγεβοκαταβαίνουν και τά πάντα είναι άσταθή και άμφιβολα—άποφάσισα νά μήν έγγράφω για τό 1943 παρά μόνο τριμηνιους συνδρομητές. Για την Α' Τριμηνια (Ίανουάριος - Μαρτίος) δρίξω δε. 2000 πού είναι τό άνώτερο ίσως όριο (ή έτήσια δηλ. συνδρομή, κατά πάσαν πιθανότητα, δεν θά γίνει άνάγκη νά ύπερβή, ούτε καν νά φτάση τις 8000). Έτσι, για τις επόμενες Τριμηνίες θά δρίξω ή τό ίδιο ποσό, ή μικρότερο—1500 ή 1000 δραχμές—ή, στην άνάγκη, πού εύχομαι νά μήν παρουσιάσθη, μεγαλύτερο. Πάντως, τά «συμπληρώματα» θά λείψουν. Καθώς, στην άρχή κάθε Τριμηνίας, θά στείλη τό ποσό πού θά δρίξεται για αυτήν. Κι' ή έγγραφή του θάναυώνεται, κι' ή άποστολή του φύλλου θά έξακολουθή.

Γιατί πρέπει νά έξερετε και τούτο: Μόνο τό πρώτο φυλλάδιο του Ίανουαρίου θά σταλή σ' όλους τούς πληρωμένους συνδρομητές του 1942. Άπό τό δεύτερο όμως ή άποστολή θά έξακολουθήσει μόνο σ' όσους θά έχουν πληρώσει για την Α' Τριμηνια. Και ούτε καθέξής. Καμιά πίστωση δεν μπορεί τάχα νά γίνεται. Δεν έχω, βλέπετε, χαρτί παρά μόνο για 6,000 αντίτυπα την εβδομάδα. Άπ' αυτά κρατώ τά 1000 για Τόμους και τάλλα (5000) δεν μπορώ νά τά δίνω παρά μόνο σε πληρωμένους. Κι' όσα συμπληρωθή μάλλον ο αριθμός των 5,000 συνδρομητών, άλλως, με μεγάλη μου λύπη, δεν θά έγγράφω.

Όσο για τό μέγεθος του τόμου, θά είναι πάντα από 52 όκτασέλιδα φυλλάδια, με τη διαφορά πως τά δύο ή τρία τελευταία θά βγαίνουν μαζί σ' ένα μεγάλο χριστουγεννιάτικο ή δεύτερη εβδομάδα του Δεκέμβρη, ώστε ο τόμος νά είναι έτοιμος πριν από τις γιορτές. Αυτό έλογαίσα νά κάμω και φέτος, αλλά, καθώς σάς είπα, ούτε καιρό έχω ούτε χαρτί. Τά τελευταία φυλλάδια του Νοέμβρη θά τά λάβετε περί τά μέσα του Δεκέμβρη. Και δεν θά λάβετε πιά παρά τό πρώτο φύλλο του Ίανουαρίου. Με την καθυστέρηση πού μου επέβαλαν οι περιστάσεις, δεν μπορούσε νά γίνει αλλοίωτικα, παρά νά προσορτήσω και τόν Δεκέμβρη στο 1942 και στο έξής νάρχίζω τό χρόνο μου από 1ης Ίανουαρίου.

Μαζί με τη συνδρομή, αξάνει και ή ανάγκη κι' ή τιμή των άλλων πραγμάτων. Τό δικαίωμα για έγκριση Ψευδώνυμου γίνεται δε. 300, και κάθε συνδρομητής ή άδελφί του μπορεί νά παίρνη δύο μόνο Ψευδώνυμα τό χρόνο, όχι περισσότερα. — Τό τιμολόγιο των Μικρών Άγγελών αλλάζει έτσι: Έλάχιστο όριον, έως 10 λέξεις, δε. 200. Πέραν των 10, ή λέξη με άπλά στοιχεία δε. 20, με παζά δε. 30, με κεφαλαία δε. 40, κι' ο χωριστός στίχος δε. 50. — Τά Μικρά Μυστικά δε. 300 κάθε τετράδιο. — Ο Κάρτης των Δύσεων δε. 200 ή δευτέρα. — Η άλλαγή διευθύνσεως (νέα ταινία) δε. 100. — Κι' οι παλαιοί μου Τόμοι, Β' Περιόδου, άδικαιώς, δε. 8,000 ο ένας. (Προνόμιο έκπτώσεως για όσους πληρώνουν έγκαιώς τη συνδρομή, όπως άλλοτε, φέτος δεν άπάρχει, γιατί τό είχαν μόνο οι έτήσιοι, και φέτος έτήσιοι δεν έγγράφονται).

Ο κ. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ο αγαπημένος σας Φαίδων, ο κοσμογώνητος λογοτέχνης, ακαδημαϊκός, θά έξακολουθήσει, αν και 75 χρονών σήμερα, νά διευθύνη τό περιοδικό μας. Σημειώστε πως αυτή την εργασία κάνει από τό 1896, όταν ο άειμνηστος Παπαδόπουλος τόν προσέλαβε άρχισυντάκτη. Άπό την εποχή εκείνη, με τις καινοτομίες πού έκαμε—άρχιζοντας από τις «Κυριακές της Διαπλάσεως»—μεταμορφώθηκε αυτό τό περιοδικό και πήρε τη μορφή πού διατηρεί ως σήμερα. Τά τελευταία μάλλον 25 χρόνια, ο Παπαδόπουλος έπαψε νά καυτάζεται στη διεύθυνση της ύλης, άφιχνώντας την έξολοκλήρου στον άρχισυντάκτη και περιορίζοντας στην οικονομική διεύθυνση, τη διαχείριση. Με τη διαθήκη του, ο άείμνηστος άφησε τη μισή «Διάπλασι» στην γηραιή αδελφή του κ. Μαρία Π. Παπαδοπούλου, και την άλλη μισή στην άνιψιά του Τίτα, τη γυναίκα του κ. Ξενοπούλου. Κι' όταν πέθανε κι' αυτή, τό μεριδί της περιήλθε στις δύο τους κόρες, την κ. Κάκια Ξενοπούλου-Μουσδράκη, και την κ. Λουλούκα Ξενοπούλου-Νασιού. Αυτές οι τρεις είναι σήμερα οι ιδιοκτήτριες κι' οι οικονομικές διευθύντριες του περιοδικού. Κι' αυτό ίσα-ίσα με παρακάλεσε ο κ. Ξενοπούλος νά δηλώσω: δεν είναι διευθυντής παρά μόνο της ύλης, της πορείας του, όπως κι' ανέκαθεν, έπιμένοντας δεν εϋθύνεται παρά μόνο για τό πνευματικό, τό φιλολογικό νά ποΰμε, μέρος, και για τίποτ' άλλο. Ούτε ο έπαυος για την έξακολούθηση της έκδοσης, την ύπερηλική των έμποδίων κτλ. του άνηκει. Παρακαλεί μάλλον τά Διαπλάσοπυλα, πού πολλά τόν νομίζουν και γενικό διευθυντή, νά μήν κάνουν τά έμβάσματά τους (έπιταγές, τσεκ κτλ.) στονόμα του, ούτε σ' άλλο όνομα κανένα, αλλά πάντα άνονόμως, «προς τό περιοδικόν Η Διαπλάσις των Παιδών».

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΟΥ 1943

Άς ίδούμε τώρα και την ύλη πού θά περιλάβη ο τόμος του 1943. Είναι πρώτα-πρώτα έν' αληθινά θαυμάσιο μυθιστόρημα του Ίουλίου Βέγγ με τόν τίτλο:

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Οι νέοι βροι: Δέν δημοσιεύεται... Αγγελία μεγαλύτερα των 15 στίζων...

[MB-1377]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΙΠΠΟΤΩΝ

(8' έβδμημον) Με έβδμημα σταυρός-σπαθί και με σύνθημα «νικώμε τα πάντα»...

Γ. ΠΡΟΕΔΡΟΣ Πληρωμένος 'Ιππότης, ΠΡΟΕΔΡΟΣ Διδάκ, ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Νεαρός Πρίγκηψ...

[MB-1378]

Χινοβασιλίσσα, Τυφλή 'Ανοιχτομάτη, ένας φίλος σας συμμερίζεται τον πόνο σας.

[MB-1379]

ΔΥ Διαπλασκόπουλα χαιρετούν μαζί όλα τα Διαπλασκόπουλα και ιδιαίτερα τους συλλέγους τους...

[MB-1380]

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ-ΕΣ Υποστηρίζετε διαγωνισμών μου. Μ. Μουσικών, [MB-1172]. Δέν πρέπει να μείνη κανείς που να μην απαντήση...

[MB-1381]

Ως τιτλοχοί 'Ιππόδες συμμερίζομεν με τις ΔΟΥΚΙΣΣΕΣ και κηρύσσομεν τον πόλεμον εις τον ΔΟΥΚΑ του ΟΜΗΛΙΚΑΝΤΩ...

[MB-1382]

Ανυπόταχτο, Σκοπευτή, Π. Πόθε, θερμά συγχαρητήρια δια πάρεσι και σκήπτρα...

[MB-1383]

Επί τη εισόδω μου στοός Διαπλασσοκόου αϊθράς είμαι τόσον χαρούμενος, ώστε συχαριστώ με την καρδιά μου τον 'Ιππότην της Νυκτός...

[MB-1384]

[MB-1384] Εύχαριστώ τον 'Ιππότην της Νυκτός δια της προσπαθείας του προς έγγραφήν μου. ΠΑΘΙΑΡΧΟΣ [MB-1385]

Ανταλλάσσω Μ. Μουσικά μέγα με 'Ιππότας. Φαίρα Καμάρη: 'Ηρακλείου 82, Ν. 'Ιωνία, 'Αθήνας. ΦΑΙΡΑ [MB-1386]

Στην Χρυσή Νεότητα. Μιλούν τα Σίδερα, μιλούν κι' οι... τεχνικές. ΑΓΑΘΙΟΣ [MB-1387]

Γουλιέλμο Τέλλο, Προουάα, Ροζελάντια, τρανή χαρά θέ μωδίνε ένα σας γράμμα. Νά περιμένω; Διοη: [MB-1389]. Κίτρινη 'Αράχνη [MB-1388]

ΘΑΓΕΝΗ παιδί μου! καλή καθηγητής, αλλά και πρόεδρος; σάν πολλο σού κεί! ΑΣΠΡΟΛΟΥΑΟΥΔΟ των «ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΩΝ» [MB-1389]

Αριστογείτων, συγχαρητήρια για τον προβιθασμό σου εις αντιπρόεδρον. 'Ιπτάμενος 'Αετέ, τί γίνεται με τον κώδικα; Στέφανος Μυρσίνης των «ΚΑΤΑΚΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ» [MB-1390]

Αλληλοσυχόμενοι ελπίζομεν αιωνοβιότητά μας. ΔΙΣΤ-ΑΟΡΑΤΟΣ [MB-1391]

Ερισκόμενοι στο σαλονάκι της «Διαπλάσσοου» στέλλομεν εις όλους-ες ένα φιλικό χαιρετισμό. Μέντα - Κρινούλα [MB-1392]

Αλληλογραφή και δέχομαι κάθε σύνδεσμο με διαπλασκόπουλα. Γράφω διευθύνσεις. ΠΑΛΙΟ ΒΙΟΔΙ [MB-1393]

Χαράμη, κήθηες; Χρυσόπιτρος 'Αετός=Κωστήπουλος. Γαλάτιος Πρίγκηψ=Κωστήπουλος. Μαύρος 'Ιππέης=Γ. Κατσούλης, Τραλλή Νεράιδα=Α. Κατσούλη, Λαχανίδα=Σ. Σημέτα, 'Ανθοπάλις=Σ. Καρατσιμάνη. Προνομένη Τεμπέλα [MB-1394]

Στη Δάμνην για τα γενέθλια της ένας παλιός φίλος εύχεται κάθε τι που εύχεται. ΤΡΕΛΛΟΣ ΣΚΟΠΕΥΤΗΣ [MB-1395]

Εισερχόμενος στην κίνηση χαιρετώ τον Διαπλασσοκόου σάν πραγματικός. ΕΛΛΗΝ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ [MB-1396]

[MB-1396] ΝΙΚΗ - ΕΛΛΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟ-ΝΙΚΗΣ Οι «άγγελες» υπερβιβηρικός σιδηρόδρομος» των θαυμασιών εκείνων 'Αθηναϊκών συλλέγων...

1η «Φιλολογική Βραδύα» (Γρυπάρης-Καμπούρογλου) εισηγητής: 'Εθνομίον 'Ιδεώδες. —1η «Βραδύα της 'Ελλάδας», ζυμλία 'Εθνικού 'Ιδεώδους, πατριωτικά ποιήματα, πεζά...

Οι αποδιοπομπαίοι μας φίλοι πρόσθεσαν —μετά τα σλόου και τα φρέ-τρέτ— και τα κοινωνικά έργα στοός μεγαλεπήθλους σκοπούς των. Δέν Κιχώτες μ' εριδύσους γραβάτες όρμωδν, καθέλλα στο Ροσινάντε, να χτυπήσουν τοός ανεμόμυλους, και να σώσουν τις πονόλαιμες μάζες. [MB-1397]

ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΗ εις την Διαπλάσσοπολιν χαιρετώ φιλικώτατα όλους τις Διαπλασσοούλες-α, ιδιαίτερος Μωραϊτοπούλα, Πεταχτούλα, Παχυνδιάρα. ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΩΝ ΚΡΙΝΩΝ [MB-1398]

Η Νίκη-Ελλάδα μας, ζή και βουλεύει!! (Πρός γυνώιν μερικόν... μερικόν). Μέντα Δίξα [MB-1399]

Πρωτοπαίνοντας στην διάπλαση, αλληλογραφή και ανταλλάσσω Μ. Μουσικά με όλους-ες. Στείλατε δια Τζούλια Πενικιάου, Διδότου 42, δια 'Ηλιόχαρη, 'Αθήνα. [MB-1400]

Ροδοθαλίσσα, αν σου ξαναόση πήγαμε στη Διαπλάση χωρίς μελούζα. Άδρα-Μύρα έχασες και τα... και τα πασχάλια. Πόσο σέ λυπήμαι και-μενούλα. Θάχουσε μαύφο δάκρυ!! Γλασσοκοπάνα [MB-1401]

Κάναμε έναν πρωτότυπο κρυμμένο θησαυρό στέν 'Εθνικό Κήπο, άνήμερα τοό 'Αγίου Δημητρίου. Τα αποτελέσματα: 1) Οι ομάδες ΝΙΚΗΣ - ΕΛΛΑΔΟΣ ('Αρχηγός ΖΑΧΑΡΗ, 'Αράτος, Διοη, Δανεδαιάνας και ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΚΟΠΕΥΤΩΝ 'Αρχηγός ΠΡΟΜΑΧΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, Νηρέος, Τσιρωγάτικο Διαβόλακι, 'Ηπειρωτάκι), ανακηρύχθησαν έσοπαλα. [MB-1402]

2) Η ΤΡΙΤΗ ΟΜΑΔΑ ('Αρχηγός ΣΥΛΛΑΣ, Πύρινη Γλάσσα, 'Ακαμπτη Δόγη, Μανιώδης 'Ορειβάτης, Στεπόμενος Δόρδος, 'Ερωικός Παλμός). 3) Η ΠΕΜΤΗ ΟΜΑΔΑ ('Αρχηγός ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, Μαύρος 'Αετός). 4) Η ΤΕΤΑΡΤΗ ΟΜΑΔΑ ('Αρχηγός ΔΕΥΚΟΣ ΠΡΙΓΚΗΨ, Ρήγας Φεραίος, 'Ασσο Γατάκι, 'Αλμπαρος). ΒΡΑΒΕΙΑ 1) Κέξ, 2) φωμάκια, 3) ένα κομμάτι ταγάρια μεγάλο Παναστράτου, 4) με όκα χαροδία, 5) 1|2 δια σταφίδα ξανθία με φροντοκία. Συμμετάχονας εύχαριστούμεν ΟΙ ΕΞΗ ΕΥΘΥΜΟΙ [MB-1403]

ΠΕΝΤΑΘΛΟ ΝΗΡΕΩΣ ΔΙΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 'Αγώνισμα: Λύσεις 'Ασκήσεων. Α' ΒΡΑΒΕΙΟ: Δίαν 'Αριστέειν. Β' ΒΡΑΒΕΙΟ: Δουδοβίκος. Γ' ΒΡΑΒΕΙΟ: 'Αητός της 'Επείρου. ('Ισότημοι: 'Ερμής, Πληγωμένος 'Αετός). Β' 'Αγώνισμα: Σύνθεση 'Ασκήσεων. Α' ΒΡΑΒΕΙΟ: Δίαν 'Αριστέειν. Β' ΒΡΑΒΕΙΟ: 'Δουδοβίκος. Γ' ΒΡΑΒΕΙΟ: Σίφουνας, ('Ισότημοι: Νέτος Σηγιώτης). [MB-1404]

Τα υπόλοιπα άγωνίσματα και τα γενικά αποτελέσματα στοό έρχόμενο. [MB-1405]

Σουλαιτίς, Αυτοκράτορ Διαπλασσοκόου. 'Αν θα βαρτούν οι Φοδντες μας θα φαγη άντός όλιγου. Ξανθός Μελαχροινός, 'Εξοτικό Γλασμί, 'Ανθιαμένο 'Ελατο, Πράσινη Γατούλα, Στεπόμενος Δόρδος τοό σολόγου. «ΔΟΥΑΒΙΣ ΜΕ ΦΟΥΝΤΕΣ» [MB-1406]

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ Περιμένω απάντησή σας στέν δια διαγωνισμό μου [MB-1199, φιλ. 38-39]. Πρωτότυπα παρατίθενται έτερος 'Ιανουαρίου 1943. ΑΗΤΟΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ [MB-1405]

2) Η ΤΡΙΤΗ ΟΜΑΔΑ ('Αρχηγός ΣΥΛΛΑΣ, Πύρινη Γλάσσα, 'Ακαμπτη Δόγη, Μανιώδης 'Ορειβάτης, Στεπόμενος Δόρδος, 'Ερωικός Παλμός). 3) Η ΠΕΜΤΗ ΟΜΑΔΑ ('Αρχηγός ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, Μαύρος 'Αετός). 4) Η ΤΕΤΑΡΤΗ ΟΜΑΔΑ ('Αρχηγός ΔΕΥΚΟΣ ΠΡΙΓΚΗΨ, Ρήγας Φεραίος, 'Ασσο Γατάκι, 'Αλμπαρος). ΒΡΑΒΕΙΑ 1) Κέξ, 2) φωμάκια, 3) ένα κομμάτι ταγάρια μεγάλο Παναστράτου, 4) με όκα χαροδία, 5) 1|2 δια σταφίδα ξανθία με φροντοκία. Συμμετάχονας εύχαριστούμεν ΟΙ ΕΞΗ ΕΥΘΥΜΟΙ [MB-1403]

ΠΕΝΤΑΘΛΟ ΝΗΡΕΩΣ ΔΙΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 'Αγώνισμα: Λύσεις 'Ασκήσεων. Α' ΒΡΑΒΕΙΟ: Δίαν 'Αριστέειν. Β' ΒΡΑΒΕΙΟ: Δουδοβίκος. Γ' ΒΡΑΒΕΙΟ: 'Αητός της 'Επείρου. ('Ισότημοι: 'Ερμής, Πληγωμένος 'Αετός). Β' 'Αγώνισμα: Σύνθεση 'Ασκήσεων. Α' ΒΡΑΒΕΙΟ: Δίαν 'Αριστέειν. Β' ΒΡΑΒΕΙΟ: 'Δουδοβίκος. Γ' ΒΡΑΒΕΙΟ: Σίφουνας, ('Ισότημοι: Νέτος Σηγιώτης). [MB-1404]

Τα υπόλοιπα άγωνίσματα και τα γενικά αποτελέσματα στοό έρχόμενο. [MB-1405]

Σουλαιτίς, Αυτοκράτορ Διαπλασσοκόου. 'Αν θα βαρτούν οι Φοδντες μας θα φαγη άντός όλιγου. Ξανθός Μελαχροινός, 'Εξοτικό Γλασμί, 'Ανθιαμένο 'Ελατο, Πράσινη Γατούλα, Στεπόμενος Δόρδος τοό σολόγου. «ΔΟΥΑΒΙΣ ΜΕ ΦΟΥΝΤΕΣ» [MB-1406]

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ Περιμένω απάντησή σας στέν δια διαγωνισμό μου [MB-1199, φιλ. 38-39]. Πρωτότυπα παρατίθενται έτερος 'Ιανουαρίου 1943. ΑΗΤΟΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ [MB-1405]

Στό Σίφουνα και στέν 'Αστέρα», πολλά εύχαριστώ για τα βραβία. Ροζελάντια [MB-1406]

Παλλήγισ Πόθε, ξαναπέσ το γιατί δέν τ' άκούσαμε. Χρυσάφεια-'Ηπειρωτάκι [MB-1407]